

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ СОБИҚАДОРОН

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

(Қонун аз 1.02.1996 № [223](#), аз 28.02.2004 № [9](#), аз 30.07.2007 № [290](#), аз 12.01.2010 № [594](#), аз 17.12.2020 № [1741](#), аз 23.12.21 № [1843](#), аз 24.12.2022 № [1939](#), аз 03.01.2024 № [2039](#))

Қонуни мазкур вазъи ҳуқуқии собиқадоронро муайян намуда, тартиби амалисозии сиёсати давлатиро нисбати собиқадорон муқаррар менамояд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

ФАСЛИ I. ҚОИДАҲОИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мақсад ва вазифаҳои қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи собиқадорон

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Мақсади қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи собиқадорон таъмини зиндагии шоиста барои собиқадорон ва иштироки онҳо дар соҳаҳои гуногуни фаъолияти ҷамъиятӣ ва давлатӣ мебошад (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Вазифаҳои қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи собиқадорон аз инҳо иборатанд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)):

танзими муносибатҳои ҷамъиятӣ, ки субъекти онҳо собиқадорон мебошанд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#));

ҳимояи ҳамаҷонибаи ҳуқуқи озодиҳо ва манфиатҳои собиқадорон (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#));

дар ҷамъият устувор намудани муносибати боэҳтиромона нисбати собиқадорон (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#));

тарбияи ватандӯстонаи шахрвандон.

Моддаи 2. Қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи собиқадорон

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи собиқадорон ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Моддаи 3. Таносуби байни ин Қонун ва шартномаҳои байналхалқӣ

Агар дар шартномаи байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон меъёрҳои муқаррар шуда бошанд, ки аз меъёрҳои Қонуни мазкур тафовут доранд, он гоҳ меъёрҳои шартномаи байналмилалӣ истифода бурда мешаванд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Моддаи 4. Доираи амали Қонуни мазкур

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Амали Қонуни мазкур нисбати шахсоне татбиқ мегардад, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон сукувати доимӣ дошта, мувофиқи

қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон собиқадор эътироф шудаанд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Моддаи 5. Татбиқи амали Қонуни мазкур нисбати собиқадорон, шахрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд
(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Собиқадороне, ки шахрвандони хориҷӣ ё шахсони бешаҳрванд буда, муваққатан ё доимӣ дар ҳудуди Чумҳурии Тоҷикистон сукунат доранд, дар доираи муқаррарнамудаи шартномаҳои байналмилалии Чумҳурии Тоҷикистон ва Қонуни мазкур аз ҳуқуқи кафолатҳо ва имтиёзҳои истифода мебаранд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Моддаи 6. Мафҳумҳои асосӣ

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)):

"кам кардани (озод будан аз) пардохти хизматрасониҳои коммуналӣ" - обтаъминкунӣ, обпартоӣ, кашонда бурдани партовҳои маишӣ ва дигар партовҳо, таъминот бо газ, таъминот бо гармӣ ва қувваи барқ - дар ҳудуди меъёрҳои истифода аз хизматрасониҳои коммуналӣ;

"кам кардани (озод будан аз) пардохти хизмати алоқа" - пардохти пули телефон, радио, ҳаққи истифодабарии антеннаҳои коллективӣ - дар ҳудуди меъёрҳои истифода аз хизматрасониҳои алоқа;

"кам кардани (озод будан аз) пардохти ҳаққи манзили ишғолнамудаи истиқоматӣ" - кам кардани (озод будан аз) пардохти ҳаққи масоҳати умумии манзили ишғолнамудаи истиқоматӣ - дар ҳудуди меъёрҳои иҷтимоӣ.

ФАСЛИ II. СИЁСАТИ ДАВЛАТ НИСБАТИ СОБИҚАДОРОН

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Моддаи 7. Сиёсати давлат нисбати собиқадорон

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Сиёсати давлат нисбати собиқадорон аз статуси конституционии Тоҷикистон ҳамчун давлати иҷтимоӣ бармеояд, ки он барои муҳайё намудани шароити ҷиҳати таъмини зиндагии шоиста ва рушди камоли озодонаи инсон нигаронида шуда, маҷмӯи тадбирҳои ҳуқуқӣ, иҷтимоӣ, иқтисодӣ, фарҳангӣ, маърифатӣ, ташкилӣ ва тадбирҳои дигарро дарбар мегирад, ки онҳо чораҳои зайлро пешбинӣ мекунанд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)):

Таҳия ва татбиқи барномаҳои мақсаднок, ки ҳимояи ҳуқуқи ва иҷтимоии собиқадоронро таъмин менамоянд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#));

аз тарафи мақомоти ҳокимият ва идораи давлатӣ ба назар гирифтани манфиатҳои собиқадорон ҳангоми таҳия ва татбиқи муҳимтарин барномаҳои давлатии тараққиёти иҷтимоӣ ва иқтисодии кишвар (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#));

чалб намудами собиқадорон барои иштироки бевосита дар идоракунии давлат ва ҷамъият (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#));

мусоидат намудан ба ташкилотҳои собиқадорон дар амали гардонидани вазифаҳо ва ваколатҳояшон (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#));

таблиғ намудани аҳамияти хизмати ҳарбӣ ва фаъолияти меҳнатӣ, нуфузу эътибори мукофотҳои давлатӣ барои корнамоиҳои ҷангӣ ва меҳнатӣ.

Моддаи 8. Кафолатҳои ҷимояи иҷтимоӣ ва ҳуқуқии собиқадорон

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Давлат таъмини дараҷаи шоистаи зиндагиро ба собиқадорон кафолат дода, ҳуқуқҳо, озоди ва манфиатҳои онҳоро ба воситаи мақомоти ҳокимияти қонунгузорӣ, иҷроиявӣ ва судӣ ҷимоя мекунад (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Ҳуқуқҳо ва дигар тадбирҳои ҷимояи иҷтимоӣ, ки пештар барои собиқадорон ва оилаҳои онҳо тавассути қонунгузориҳои Иттиҳоди ҶШС ва Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда шудаанд, бе додани подоши баробарарзиш ба тартибе, ки Қонун муайян кардааст, бекор карда шуда наметавонанд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Ба ҳеҷ гуна маҳдуд кардани ҳуқуқ ва имтиёзоте, ки Қонуни мазкур барои собиқадорон ва аҳли оилаҳои онҳо пешбинӣ мекунад, роҳ дода намешавад (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Амалигардонии ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноте, ки қонунгузорӣ дар бораи собиқадорон муқаррар намудааст, аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъмин карда мешавад (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Моддаи 9. Вазифаҳо ва ҳуқуқҳои мақомоти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шахрак ва деҳот, шахсони мансабдор, корхонаҳо, муассисаҳо, ташкилотҳо ва шахрвандон нисбати собиқадорон

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#), аз 03.01.2024 № [2039](#))

Мақомоти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шахрак ва деҳот, шахсони мансабдор, корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳо, сарфи назар аз шаклҳои моликият ва шароити хоҷагидорӣ ва шахрвандон бояд дар ҳаққи собиқадорон ба аломати эътирофи хизматҳои шоистаашон дар назди давлат ва ҷамъият ғамхорӣ зоҳир намоянд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#), аз 03.01.2024 № [2039](#)).

Мақомоти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шахрак ва деҳот, корхонаҳо, ташкилотҳо ва муассисаҳо, сарфи назар аз шакли моликият ва шароити хоҷагидорӣ, метавонанд дар бораи аз ҳисоби захираҳои худӣ дидани чораҳои иловагӣ нисбати ҷимояи иҷтимоии собиқадорон, ки дар Қонуни мазкур пешбинӣ нашудаанд, қарор қабул намоянд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#), аз 03.01.2024 № [2039](#)).

Моддаи 10. Ташкилоти собиқадорон

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Собиқадорон бо мақсади ҳифзи ҳуқуқҳои худ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонанд ташкилотҳои ҷамъиятӣ таъсис диҳанд.

Ташкилотҳои собиқадорон фаъолияти худро мувофиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ва оинномаи ташкилот амалӣ менамоянд ва ҳуқуқ доранд ҳангоми таҳия ва қабули қарорҳое, ки мақомоти давлатӣ нисбати онҳо қабул менамоянд, иштирок кунанд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Моддаи 11. Кафолатҳои фаъолияти ташкилотҳои собиқадорон
(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Мақомоти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, инчунин корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳо, сарфи назар аз шакли моликият ва шароити хоҷагидорӣ, дар доираи салоҳиятҳои худ метавонанд ба ташкилотҳои собиқадорон ёрии молиявӣ расонанд, аз ҳисоби маблағи буҷетҳои дахлдор қарз диҳанд, ройгон ё дар асоси имтиёзнок дар ихтиёри онҳо ҷою биноҳо, таҷҳизот ва амволи дигарро, ки барои иҷрои вазифаҳои оинномавиашон заруранд, вогузор намоянд (Қонун аз 17.12.2020 № [1741](#), аз 23.12.21 № [1843](#), аз 03.01.2024 № [2039](#)).

Моддаи 12. Кафолатҳои фаъолияти корхонаҳое, ки моликияти ташкилотҳои собиқадорон мебошанд

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Корхонаҳое, ки моликияти ташкилотҳои собиқадорон мебошанд, аз пардохти андозҳо ва бочу хироҷ дар мавридҳо ва ба тартибе, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст, пурра ё қисман озод буда метавонанд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

ФАСЛИ III. КАТЕГОРИЯИ СОБИҚАДОР

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Моддаи 13. Категорияи собиқадорон

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Собиқадорон ба сурати комил дорои ҳуқуқу озодиҳои сиёсӣ, иҷтимоию иқтисодӣ ва шахси мебошанд ва ба ўҳдаи худ вазифа ва масъулиятҳое доранд, ки Конститутсия ва дигар санадҳои қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудаанд (Қонун аз 17.12.2020 № [1741](#), аз 23.12.21 № [1843](#)).

Собиқадорон ба чунин категорияҳо тақсим мешаванд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)):

собиқадорони Ҷанги Бузурги Ватанӣ (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#));

собиқадорони амалиёти ҷангӣ дар ҳудуди давлатҳои дигар (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#), аз 03.01.2024 № [2039](#));

собиқадорони хизмати ҳарбӣ (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#));

собиқадорони меҳнат (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Моддаи 14. Собиқадорони Ҷанги Бузурги Ватанӣ

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Собиқадорони Ҷанги Бузурги Ватанӣ шаҳрвандоне мебошанд, ки дар амалиёти ҷангӣ барои ҳифзи Ватан ё таъминоти қисмҳои армияи амалкунанда дар минтақаҳои амалиёти ҷангӣ бевосита иштирок кардаанд, инчунин шахсоне, ки хизмати ҳарбиро солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ сипарӣ намудаанд, дар ақибгоҳ шаш моҳ, ба истиснои давраи қор дар ҳудуди муваққатан аз тарафи душман истилогардидаи ИҶШС, қор кардаанд, ё барои меҳнати фидокорона ва хизмати бенуқсон дар ақибгоҳ бо ордени медалҳои ИҶШС дар солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ мукофотонида шудаанд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#), аз 03.01.2024 № [2039](#)).

Чунин шахсон собиқадорони Ҷанги Бузурги Ватанӣ шуморида мешаванд:

а) хизматчиёни ҳарбӣ, аз ҷумла ба эҳтиёт ҷавобшудагон (ба истеъфо баромадагон), ки хизмати ҳарбиро дар қисмҳои ҳарбӣ, штабҳо ва муассисаҳои дар давраи Ҷанги граждани ва Ҷанги Бузурги Ватанӣ ба ҳайати армияи амалкунанда дохилшаванда адо намудаанд, дар амалиёти дигари ҷангӣ барои ҳифзи Иттиҳоди ҶШС иштирок кардаанд, партизанҳо ва пинҳонкорони Ҷанги граждани ва Ҷанги Бузурги Ватанӣ;

б) хизматчиёни ҳарбӣ, аз ҷумла ба эҳтиёт (истеъфо) баромада, инчунин шахсони ҳайати роҳбарӣ ва қатории мақомоти қорҳои дохилӣ ва амнияти давлатии Иттиҳоди ҶШС, ки хизматро дар давраи Ҷанги Бузурги Ватанӣ дар шаҳрҳои адо намудаанд, ки иштирок дар муҳофизаи онҳо ба собиқаи хизмат ҷиҳати таъин намудани нафақа аз рӯи шарту шароити барои хизматчиёни ҳарбии қисмҳои ҳарбии армияи амалкунанда муқарраршуда ҳисоб карда мешавад;

в) шахсони ҳайати кирои Армияи шӯравӣ, Флоти ҳарбии Баҳрӣ, қўшунҳо ва мақомоти қорҳои дохилӣ ва амнияти давлатии ИҶШС, ки дар қисмҳо, штабҳо ва муассисаҳои ба ҳайати армияи амалкунанда дохилшаванда дар давраи Ҷанги Бузурги Ватанӣ аз рӯи штат соҳибмансаб буданд ё дар он давраҳо дар шаҳрҳои буданд, ки иштирок дар муҳофизаи онҳо ба собиқаи хизмат ҷиҳати таъин намудани нафақа аз рӯи шарту шароити барои хизматчиёни ҳарбии қисмҳои армияи амалкунанда муқарраршуда ҳисоб карда мешавад.

г) шахсоне, ки дар давраи Ҷанги Бузурги Ватанӣ дар ҳайати қисмҳои ҳарбӣ, штабҳо ва муассисаҳои ба ҳайати армияи амалкунанда ва флот дохилшаванда ба сифати писархондҳои (тарбиягирандагони) полкҳо ва юнгаҳо шомил буданд;

д) шахсоне, ки дар амалиёти ҷангӣ бар зидди Германияи фашистӣ ва иттифоқчиёни он дар солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ дар ҳудуди кишварҳои хориҷӣ дар ҳайати отрядҳои партизанӣ, гурӯҳҳои пинҳонқор ва дигар воҳидҳои зиддифашистӣ иштирок кардаанд (Қонуни ҶТ аз 03.01.2024 № [2039](#));

е) хизматчиёни ҳарбӣ, аз ҷумла онҳое, ки ба эҳтиёт (истеъфо) баромадаанд, шахсони ҳайати роҳбарӣ ва қатории мақомоти қорҳои

дохилӣ ва амнияти давлатӣ, шахсоне аз ҷумлаи ҷанговарон ва ҳайати фармондеҳии баталонҳои қиркунанда, взводҳо ва отрядҳои муҳофизати халқ, ки супоришҳои Ҷангии ҳукумати Иттиҳоди ҶШС-ро дар давраи аз 1 январи соли 1944 то 9 майи соли 1945 дар ҳудуди ИҶШС, ҶШС Белоруссия, ҶШС Литва, ҶШС Латвия ва ҶШС Эстония иҷро кардаанд (Қонуни ҶТ аз 03.01.2024 [№ 2039](#)).

Моддаи 15. Дигар категорияҳои шахрвандоне, ки ба собиқадорони Ҷанги Бузурги Ватанӣ баробар карда шудаанд
(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Ба ҷумлаи собиқадорони Ҷанги Бузурги Ватанӣ, ки дар моддаи 14-уми Қонуни мазкур пешбинӣ гардидаанд, чунин шахсон низ дохил мешаванд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)):

а) коркунони воҳидҳои махсуси Комиссариати халқии роҳҳо, Комиссариати халқии алоқа, ҳайати шинокунандаи киштиҳои шикорӣ ва нақлиётӣ ва ҳайати парвозу боркашонии авиатсияи Комиссариати халқии саноати моҳии собиқ Иттиҳоди ҶШС, Флоти баҳрию дарёӣ, ҳайати парвозу боркашонии авиатсияи роҳҳои асосии баҳрии шимолӣ, ки дар давраи Ҷанги Бузурги Ватанӣ ба ҳолати шахсони ба ҳайати Армияи Сурх дохилбуда гузаронида шуда, ба манфиати армияи амалкунанда ва флот вазифаҳоро дар ҳудуди сарҳадҳои ақибгоҳии фронтҳои амалкунанда, минтақаҳои оперативии флотҳо иҷро менамуданд, инчунин аъзоёни экипажи киштиҳои флоти нақлиётӣ, ки дар оғози Ҷанги Бузурги Ватанӣ ба бандарҳои давлатҳои дигар боздошта шуда буданд;

б) шахсоне, ки дар объектҳои мудофияи зиддиҳавоӣ, мудофияи зиддиҳавоии маҳаллӣ, дар сохтмони иншоотҳои мудофиявӣ, базаҳои баҳрӣ, аэродромҳо ва дигар объектҳои ҳарбии ҳудуди сарҳади ақибгоҳии фронтҳои амалкунанда, дар қитъаҳои роҳи оҳан ва автомобилӣ ба фронт наздик, дар госпиталҳои эвакуатсионӣ ва поездҳои санитарӣ дар солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ кор кардаанд;

в) кормандони муассисаҳо, ташкилотҳо (аз ҷумла муассисаҳо ва ташкилотҳои фарҳанг ва санъат), намояндагони воситаҳои ахбори оммавӣ, ки дар солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ ба ҳайати армияи амалкунанда ба командировка фиристода шудаанд;

г) шахсоне, ки дар солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ аз тарафи мақомоти ҳокимияти маҳаллӣ ба ҷамъовариҳои муҳимот ва техникаи ҳарбӣ, аз мина тоза кардани минтақаҳо ва объектҳо ҷалб карда шудаанд;

д) шахрвандоне, ки дар давраи муҳосираи шаҳри Ленинград (аз 8 сентябри соли 1941 то 27 январи соли 1944) дар корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳои шаҳр кор кардаанд ва бо медали "Барои мудофияи Ленинград" мукофотонида шудаанд ва шахсоне, ки бо нишони "Сокини Ленингради дар муҳосирабуда" мукофотонида шудаанд;

е) шахсоне, ки бо ордену медалҳои Иттиҳоди ҶШС барои меҳнати фидокорона ва хизмати бенаҷосони ҳарбӣ дар ақибгоҳ дар солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ мукофотонида шудаанд;

ж) шахсоне, ки дар давраи аз 22 июни соли 1941 то 3 сентябри соли 1945 дар хизмати ҳарбӣ, дар хизмати мақомоти корҳои дохилӣ ва амнияти давлатӣ на камтар аз шаш моҳ буданд (ғайр аз шахсоне, ки дар хизмати армияи амалкунанда қарор доштаанд);

з) шахсоне, ки дар давраи Ҷанги Бузурги Ватанӣ дар ақибгоҳ камаш шаш моҳ, ба истиснои вақти кор дар марзҳои муваққатан истилошудаи ИҶШС, кор кардаанд;

и) собиқ маҳбусони ноболиғи лагерҳои концентратсионӣ, гетто ва дигар ҷойҳои ниғаждорӣ маҷбурӣ, ки аз тарафи фашистон ва иттифоқчиёни онҳо дар давраи Ҷанги дуҷони ҳаҷон сохта шуда буданд;

к) ҳамсари (шавҳари) маъҷубони вафоткардаи Ҷанги Бузурги Ватанӣ ва маъҷубоне, ки ба онҳо баробар карда шудаанд, инчунин ҳамсари (шавҳари) иштирокчиёни вафоткардаи ҷанг, партизанҳо, пинҳонкорон, шаҳрвандоне, ки дар давраи муҳосираи шаҳри Ленинград дар муассисаҳо, корхонаҳо ва ташкилотҳои шаҳр кор кардаанд ва бо медали "Барои мудофияи Ленинград" ва нишони "Сокини Ленингради дар муҳосирабуда" мукофотонида шуда, дар натиҷаи касалиҳои умумӣ, иллати (маъҷубии) меҳнатӣ ва дигар сабабҳо ҳамчун маъҷуб эътироф шудаанд (ба ғайр аз шахсоне, ки дар натиҷаи амалҳои ғайриқонунӣ маъҷуб шудаанд), ва никоҳи дигар накардаанд.

Моддаи 16. Иштирокчиёни амалиёти ҷанги дар ҳудуди давлатҳои дигар

(Қонуни ҶТ аз 03.01.2024 [№ 2039](#))

Чунин шахсон иштирокчиёни амалиёти ҷангӣ дар ҳудуди давлатҳои дигар шуморида мешаванд: 2039

а) хизматчиёни ҳарбӣ, аз ҷумла ба эҳтиёт (истеъфо) баромадагӣҳо, ӯҳдадорони ҳарбие, ки ба ҷамъомадҳои ҳарбӣ ҷалб шудаанд, шахсони ҳайати қаторӣ ва фармондеҳии мақомоти корҳои дохилӣ ва амнияти давлатӣ, кормандони мақомоти мазкур ва Вазорати мудофияи собиқ ИҶШС, ки дар асоси қарори мақомоти ҳокимияти давлатии ИҶШС ба дигар давлатҳо фиристода шуда, ҳангоми иҷрои вазифаҳои ҳарбиашон (хизматиашон) дар ин давлатҳо дар амалиётҳои ҷангӣ иштирок кардаанд;

б) хизматчиёни ҳарбӣ, аз ҷумла ба эҳтиёт (истеъфо) баромадагӣҳо, шахсони ҳайати қаторӣ ва роҳбарии мақомоти корҳои дохилӣ ва амнияти давлатӣ, ҷанговарон ва ҳайати фармондеҳии баталонҳои қиркунанда, взводҳо ва отрядҳои муҳофизаи халқ, ки ҳангоми иҷрои супоришоти Ҷангии ҳукумати дар ҳудуди ИҶШС дар давраи аз 10 май соли 1945 то 31 декабри соли 1951 ё давраҳои дигар дар амалиёти ҷангӣ иштирок кардаанд (Қонуни ҶТ аз 03.01.2024 [№ 2039](#));

в) хизматчиёни баталонҳои автомобилӣ, ки ба Афғонистон барои кашондани борҳо дар давраи амалиёти ҷангӣ ба ин кишвар фиристода шудаанд;

г) хизматчиёни ҳарбии ҳайати парвозкунанда, ки аз ҳудуди Иттиҳоди ҚШС барои иҷрои супоришҳои Ҷангӣ ба Афғонистон парвоз кардаанд (Қонуни ҚТ аз 03.01.2024 [№ 2039](#));

д) кормандоне, ки (ба шумули аъзоёни экипажҳои парвозкунандаи самолётҳои авиатсияи граждани, ки дар давраи амалиёти ҷангӣ дар Афғонистон парвоз кардаанд) ба қисмҳои ҳарбии Қувваҳои Муссаллаҳои ИҚШС ҳудуди давлатҳои дигар хизмат расонида, маъюб шудаанд, садаме дидаанд, ё иллатнок гардидаанд, ё бо ордену медалҳои ИҚШС мукофотонида шудаанд;

е) кормандоне, ки аз декабри соли 1979 то декабри соли 1989 ба Афғонистон ба кор фиристода шуда, мӯҳлати хизмати муқарраршударо адо намудаанд ё бо сабабҳои узрнок пеш аз мӯҳлат пас фиристода шудаанд.

Моддаи 17. Маъюбони Ҷанги Бузурги Ватани ва маъюбони амалиёти ҷангӣ дар ҳудуди давлатҳои дигар

(Қонуни ҚТ аз 03.01.2024 [№ 2039](#))

Чунин шахсон маъюбони Ҷанги Бузурги Ватани ва маъюбони амалиёти ҷангӣ дар ҳудуди давлатҳои дигар шуморида мешаванд (Қонуни ҚТ аз 03.01.2024 [№ 2039](#)):

а) хизматчиёни ҳарбӣ, аз ҷумла ба эҳтиёт (истеъфо) баромадагиро, (ба шумули тарбиягирандагони қисмҳои ҳарбӣ ва юнгаҳо), ки хизмати ҳарбиро адо намудаанд ё дар қисмҳои ҳарбӣ, штабҳо ва муассисаҳои шомили ҳайати армияи амалкунанда дохилшаванда муваққатан қарор доштанд, партизанҳо, пинҳонкорон, коргарон ва хизматчиёне, ки дар натиҷаи ярадоршавӣ, садама, иллат ё бемории дар давраи Ҷанги граждани ва Ҷанги Бузурги Ватани, дар минтақаҳои роҳи оҳани наздикии фронт, дар сохтмони иншоотҳои мудофиавӣ, базаҳои ҳарбии баҳрӣ, аэродромҳо гирифта шудаашон маъюб гардидаанд ва онҳое, ки аз ҷиҳати таъмини нафақа ба хизматчиёни ҳарбии қисмҳои армияи амалкунанда баробар карда шудаанд;

б) хизматчиёни ҳарбие, ки дар натиҷаи ярадоршавӣ, садама, иллат ё бемории ҳангоми ҳифзи Ватан ё ҳангоми иҷрои вазифаҳои хизмати ҳарбӣ дар фронт, дар минтақаҳои амалиёти ҷангӣ маъюб шудаанд;

в) шахсони ҳайати қаторӣ ва роҳбарии мақомоти корҳои дохилӣ ва амнияти давлатӣ, ки дар натиҷаи ярадоршавӣ, садама, иллат ё бемории ҳангоми иҷрои вазифаҳои хизматиашон дар минтақаҳои амалиёти ҷангӣ ба амаломата маъюб шудаанд;

г) хизматчиёни ҳарбӣ, шахсони ҳайати қаторӣ ва роҳбарии мақомоти корҳои дохилӣ ва амнияти давлатӣ, ҷанговарон ва ҳайати фармондеҳии баталионҳои қиркунанда, взводҳо ва отрядҳои

муҳофизаи халқ, ки дар натиҷаи ярадоршавӣ, садама, иллат ё бемории ҳангоми иҷрои супоришҳои Ҷангии ҳукумати дар ҳудуди ИҶШС дар давраи аз 1 январи соли 1944 то 31 декабри соли 1951 ё давраҳои дигар ба амалномада маъюб шудаанд (Қонуни ҶТ аз 03.01.2024 [№ 2039](#));

д) шахсоне, ки дар давраи Ҷанги Бузурги Ватани аз тарафи мақомоти ҳокимияти маҳалли ба ҷамъовариҳои лавозимот ва техникаи ҳарбӣ, аз мина тоза кардани минтақаҳо ва объектҳо ҷалб шуда, дар натиҷаи ярадоршавӣ, садама, иллат ё бемории дар ин давра шудаашон маъюб шудаанд;

е) кормандони ба қисмҳои армияи амалкунанда дар ҳудуди давлатҳои дигар хизматрасонанда, ки дар натиҷаи ярадоршавӣ, садама, иллат ё бемории дар давраи амалиёти ҷангӣ дар ин давлатҳо мубталоғашташон маъюб шудаанд (Қонуни ҶТ аз 03.01.2024 [№ 2039](#)).

Моддаи 18. Мақомоте, ки феҳристи қисмҳои ба ҳайати армияи амалкунанд дохилшаванда, феҳристи давлатҳоеро, ки дар онҳо амалиёти ҳарбӣ бо иштироки шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон бурда шудаанд, муайян мекунанд ва шаҳрвандонро ба категорияи собиқадорон дохил менамоянд

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Феҳристи қисмҳои ҳарбӣ, ки ба ҳайати армияи амалкунанда дохил буданд, аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо пешниҳоди Вазорати мудофияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

Феҳристи давлатҳо, шаҳрҳо, минтақаҳо ва давраҳои амалиёти ҷангӣ, ки бо иштироки шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон бурда шудаанд, инчунин ба ҷумлаи собиқадорони Ҷанги Бузурги Ватанӣ ва собиқадорони амалиёти ҷангӣ дар ҳудуди давлатҳои дигар дохил намудани дигар категорияҳои шаҳрвандон аз тарафи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#), аз 03.01.2024 [№ 2039](#)).

Моддаи 19. Собиқадорони хизмати ҳарбӣ

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Хизматчиёни ҳарбии Қувваҳои Мусаллаҳи Иттифоқи ҶШС, Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон, қўшунҳои сарҳадӣ, қўшунҳои дохилӣ, Гвардияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар воҳидҳои ҳарбии мувофиқи Қонун ташкилшуда, инчунин хизматчиёни ҳарбии вазоратҳо ва идораҳои, ки дар онҳо хизмати ҳарбӣ пешбинӣ шудааст, дар сурати мавҷудияти яке аз асосҳои зайл собиқадорони хизмати ҳарбӣ ҳисоб карда шудаанд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#), аз 03.01.2024 [№ 2039](#)):

25 соли тақвими собиқаи хизмат ва беш аз он;

ҷавоб шудан аз хизмати ҳарбӣ бинобар вазъи саломати (аз рӯи маъюбӣ);

чавоб шудан аз хизмати ҳарбӣ бинобар ихтисор шудани штатҳо дар сурати мавҷудияти 20 соли тақвими собиқаи хизмат ва беш аз он; дода шудани унвони фахрӣ ё мукофотонида шудан бо орденҳои медалҳои ИҶШС ва Ҷумҳурии Тоҷикистон, мукофотонида шудан бо се дараҷаи нишонҳои хизмати шоистаи идоравӣ;

тартиб ва шарту шароити додани унвони "Собиқадори хизмати ҳарбӣ" аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

Моддаи 20. Собиқадорони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Собиқадорони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ он шахсоне мебошанд, ки дар вазифаи қаторӣ ё дар ҳайати роҳбарӣ (аз рӯи аттестатсия) дар мақомоти корҳои дохилӣ, мақомоти гумрук, мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия, мақомоти назорати маводи нашъаовар ва мақомоти прокуратура хизмат мекунанд, судяҳои собиқ Иттиҳоди ҚШС ва Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин судяҳои Суди иқтисодии Иттиҳоди давлатҳои мустақил, ки дорои яке аз асосҳои зайл ҳастанд (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#), аз 24.12.2022 № [1939](#), аз 03.01.2024 № [2039](#)):

25 соли тақвими собиқаи хизмат ва беш аз он;

чавоб шудан аз вазифа (хизмат) бинобар вазъи саломатӣ (аз рӯи маъҷубӣ);

чавоб шудан аз вазифа (хизмат) бинобар ихтисори штатҳо дар сурати мавҷудияти 20 соли тақвими собиқаи хизмат ва беш аз он;

дода шудани унвони фахрӣ ё мукофотонида шудан бо ордену медалҳои ИҶШС ва Ҷумҳурии Тоҷикистон, мукофотонида шудан бо се дараҷаи нишонҳои хизмати шоистаи идоравӣ;

тартиб ва шарту шароити додани унвони "Собиқадори хизмати ҳарбӣ" аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Моддаи 21. Собиқадори меҳнат

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Собиқадорони меҳнат шахсоне мебошанд, ки дар корхонаҳо, муассисаҳо, ташкилотҳо сарфи назар аз шакли моликият ва шароити хоҷагидорӣ дар давоми на камтар аз 25 соли тақвими (барои мардҳо) ва 20 соли тақвими (барои занҳо) кор карда, яке аз асосҳои зеринро доранд (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#)):

дода шудани унвони фахрӣ ё мукофотонида шудан бо ордену медалҳои Иттиҳоди ҚШС ё Ҷумҳурии Тоҷикистон;

мукофотонида шудан бо се дараҷаи нишонҳои хизмати шоистаи идоравӣ;

барои хизматҳои шоистаашон нафақа мегиранд.

Тартиб ва шарту шароити додани унвони "Собиқадори меҳнат" аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Моддаи 22. Статути унвони "Қаҳрамони Ҷумҳурии Тоҷикистон", ордено, медалҳо ва унвонҳои фахрии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Статути унвони "Қаҳрамони Ҷумҳурии Тоҷикистон", ордено, медалҳо ва унвонҳои фахрии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо санадҳои қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

Собиқадороне, ки ба мукофотҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон сарфароз гардидаанд, аз дигар ҳуқуқу кафолатҳо ва ҷубронот, ки тавассути Статути мукофотҳои мазкур мувофиқи қонун муқаррар карда шудаанд, истифода бурда метавонанд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Моддаи 23. Нишони сарисинагӣ ва шаҳодатномаи собиқадор
(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Нишонҳои сарисинагии собиқадороне, ки дар моддаи 13-уми Қонуни мазкур зикр шудаанд, мукофоти давлатӣ буда, аз номи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавассути мақомоти (шахсони) ба он вазифадор кардашуда супурда мешаванд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#), аз 03.01.2024 № [2039](#)).

Статути нишони сарисинагӣ тафассути Қонун муайян карда мешавад ва тавсифи он аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад (Қонун аз 13.11.98с. № 675).

Ҳуқуқ, кафолатҳо ва ҷуброноти давлатии собиқадорон ҳангоми аз тарафи онҳо нишон додани шаҳодатномаҳои намунашон якхелае, ки Шӯрои Вазирони ИҶШС то 31 декабри соли 1991 ё Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ҳар як категорияи собиқадорон муқаррар кардааст, татбиқ мешавад (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Моддаи 24. Тадбирҳои умумии ҳифзи ҳуқуқӣ ва иҷтимоии собиқадорон

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Ба шахсоне, ки дар асоси ҳамин Қонун собиқадор дониста шудаанд, афзалиятҳои зайл дода мешавад (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)):

1) ҳуқуқи афзалиятнок барои муолиҷаи ройгон дар муассисаҳои тиббии статсионарӣ ва амбулатории давлатӣ (Қонун аз 17.12.2020 № [1741](#));

2) муоинаи ҳарсолаи диспансерӣ дар муассисаҳои тиббии давлатӣ;

3) ҳангоми ба нафақа баромадан ройгон истифода бурдан аз поликлиникаҳое, ки дар онҳо ба қайд гирифта шуда буданд (аз ҷумла поликлиникаҳои тобеи идорӣ) (Қонун аз 17.12.2020 № [1741](#));

4) дар навбати аввал аз ҷои кор таъмин карда шудан, барои бекорон бошад, - аз тарафи мақоми таъинкунандаи нафақа дар маҳалли истиқомат ё аз тарафи мақоми таъинкунандаи нафақа таъмин намудани роҳатҳо барои истироҳат дар шифохонаҳо, профилакторияҳо ва истироҳатгоҳҳо;

5) афзалият барои табобати санаторию курортӣ дар вақти муносиб (аз рӯи қоидаҳои банди 9-уми ҳамин модда);

6) бемузд омӯхтани касбҳои нав дар маҳалли кор дар курсҳои тақмили ихтисос дар системаи давлатии тайёр кардани кадрҳо ва тақмил додани ихтисоси онҳо бо пардохти музди меҳнат аз ҷои кор дар тамоми давраи таҳсил;

7) дар мавриди мувофиқ истифода бурдани рухсатии меҳнати харсолаи пулакӣ ва гирифтани рухсатии иловагии ройгон (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

8) афзалият ҳангоми таъини нафақа, пардохти ёрдампулӣ ва андоз, ки қонунгузори муқаррар кардааст;

9) афзалият ҳангоми қабул шудан ба хона-интернатҳо барои пиронсолону маъҷубон, марказҳои минтақавии хизматрасонии иҷтимоии нафақахӯрон ва шӯъбаи расонидани ёри иҷтимоӣ дар хона (бенавбат фақат ба собиқадорони Ҷанги Бузурги Ватанӣ ва амалиёти ҷангӣ дар ҳудуди давлатҳои дигар, ба категорияи боқимондаи собиқадорон - дар навбати аввал) (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#), аз 03.01.2024 [№ 2039](#));

10) афзалият дар истифодаи тамоми навъҳои хидмати алоқа, муассисаҳои маданӣ-равшаннамоӣ ва варзишию тандурустӣ, харидани билет ба тамоми навъҳои нақлиёт (аз рӯи қоидаҳои банди 9-уми ҳамин модда);

11) афзалият ҳангоми қабул шудан ба муассисаҳои таълимии давлатии таҳсилоти миёна ва олии касбӣ (Қонуни ҶТ аз 03.01.2024 [№ 2039](#));

12) афзалият ҳангоми дохил шудан ба кооперативҳои манзилӣ, сохтмони манзил, гараж, кооперативҳои бустонсаройсозӣ, ширкатҳои боғпарварию обҷорӣ, ҳангоми гирифтани қитъаҳои замин (дар ҳудуди меъёре, ки қонунгузори муқаррар кардааст) барои сохтмони хонаҳои хусусӣ, хоҷагиҳои боғдорию обҷорӣ (аз рӯи қоидаҳои банди 9-уми ҳамин модда);

13) афзалият дар гирифтани қарз аз муассисаҳои бонки давлатӣ барои харидани (сохтани) хона, манзили истиқомати шахсӣ, боғсарой, ободонии қитъаи боғӣ ва таъмири асосии манзилҳои ба онҳо тааллуқдошта (аз рӯи қоидаҳои банди 9-уми ҳамин модда);

14) ройгон шахси кунонидани манзили ишғолкардаи истиқоматӣ дар хонаҳои фонди давлатӣ, мунисипалӣ ва идораҳо (аз рӯи қоидаҳои банди 9-уми ҳамин модда) (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

15) ба ҳисоби собиқаи меҳнат (собиқаи хизмат) дохил кунонидани факти иштирок дар амалиётҳои ҷангӣ дар ҳаҷми секарата (як сол ба ҳисоби се сол).

ФАСЛИ IV. ҲУҚУҚ ВА КАФОЛАТУ ҶУБРОНОТИ ДАВЛАТИИ СОБИҚАДОРОНИ ҶАНГИ БУЗУРГИ ВАТАНӢ

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Моддаи 25. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии собиқадорони Ҷанги Бузурги Ватанӣ

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Собиқадорони ҷанг (моддаи 14-ум) ғайр аз тадбирҳои ҳифзи ҳуқуқӣ ва иҷтимоӣ, ки дар моддаи 24-уми ҳамин Қонун пешбинӣ шудаанд, аз ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии зерин истифода менамоянд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)):

а) умрбод аз пардохтҳои зерин озод карда мешаванд;

1) аз андоз аз даромад, андози замин, андоз аз соҳибони иморатҳо ва андоз аз моликияти шахсони воқеӣ, андоз аз соҳибони васоити нақлиёт ва дигар мошину механизмҳои худгард, инчунин андоз аз курортпулӣ, андоз аз пули рақамҳои автомобилӣ ё мотоколяскаҳо, пардохти патент барои машғул шудан ба фаъолияти фардии меҳнатӣ ё ба қайди давлат даровардани шуғли соҳибкорӣ бидуни ташкили шахси ҳуқуқӣ, инчунин дар мавридҳои, ки қонунгузорӣ муқаррар кардааст, аз пардохти дигар намуди андозҳо ва боҷу хироҷ;

2) аз пардохти ҳаққи манзили ишғолнамудаи истиқоматӣ. Зимнан то 15 метри мураббаъ аз масоҳати иловагии истиқоматӣ ба андозан яккарата пардохта мешавад;

3) аз пардохти ҳаққи хидмати посбонии ғайриидоравӣ, хадамоти коммуналӣ (новобаста аз фонди манзилӣ, ба истиснои пардохти қувваи браќ ва гази табиӣ) ва барои онҳое, ки дар хонаҳои оби гарме надошта зиндагӣ мекунанд, аз пардохти пули сӯзишворӣ дар ҳудуди меъёри фурӯши барои аҳолии муқарраршуда ва хизматгузори нақлиёти барои расонидани ин сӯзишворӣ (Қонуни ҶТ аз 28.02.2004 № [9](#));

4) аз пардохти хизмати алоқа;

5) барои гирифтани қитъаҳои замин дар он ҳаҷме, ки қонунгузорӣ барои сохтани хонаи шахсӣ, боғчаҳо, гараж, хоҷагии боғдорӣю полезӣ, чорво муқаррар кардааст;

6) аз фоизи қарзи яккаратаи муассасаҳои бонки давлатӣ барои харидани (сохтани) хона, бинои шахсӣ, боғсаро, ободонии қитъаи замини боғ, ташкили хоҷагии ёрирасон ё деҳқонӣ;

7) аз дорупулӣ аз рӯи нусхаи духтурон дар ҳудуди меъёрҳои, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст;

8) аз ҳаққи сохтану тармим кардани дандонҳои сунъӣ (ба истиснои дандонҳои сунъие, ки аз металлҳои қиматбаҳо сохта шудаанд) инчунин барои таъмин кардан бо навъҳои дигари ёрии протезию-ортопедӣ (ба истиснои онҳое, ки аз металлҳои қиматбаҳо сохта шудаанд);

9) аз пули роҳатҳо барои табобати санаторию курортӣ (ба шарте, ки онҳо барои корнамоиҳои ҷангӣ бо ду ва зиёда аз он орденҳои ИҶШС ва Ҷумҳурии Тоҷикистон мукофотонида шуда бошанд) (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#));

10) аз роҳирои ҳамаи навъҳои нақлиёти мусофирбари шахрӣ ва наздишахрӣ (ба ғайр аз таксӣ) ва дар нақлиёти автомобилӣ

истифодаи умумӣ, бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истиснои таксӣ) дар деҳот дар ҳудуди ноҳияи маъмурии ҷои истиқомат, ҳамчунин дар нақлиёти роҳи оҳани наздишаҳрӣ ва автобусҳои хатти ҳаракати наздишаҳрӣ (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

11) аз роҳкиро як бор дар ду сол ҳангоми рафтуомад дар нақлиёти роҳи оҳан, ҳавои ё автомобили ё ин ки мувофиқи хоҳиши ӯ дар як бор сафар (рафтуомад) кардан бо нархи 50 фоиз арзоншуда бо навъҳои нақлиёти дар боло номбурда;

б) ғайр аз ин ҳуқуқи зерин дода мешавад:

1) дар навбати аввал (барои маъҷубон бенавбат) аз ҷои кор, бо нархи арзон ва барои касоне, ки кор намеkunанд, аз ҳисоби мақоми дахлдори таъминоти нафақа гирифтани роҳхат барои табobati санаторию курортӣ (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 [№ 1843](#));

2) дар навбати аввал шахсони барои беҳбуди шароити манзили муҳтоҷ, (маъҷубони гурӯҳи 1 ва 2 бенавбат) аз ҳисоби фондҳои манзилии давлатӣ, мунисипалӣ ё идоравӣ ройгон бо манзили истиқомати таъмин мешаванд (кӯчондани онҳо аз манзили истиқомати хизматӣ бе додани манзили истиқомати дигар манъ аст) (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

3) бенавбат гузаронидани телефони хона, зимнан барои инвалидони ҷанг ройгон (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

4) берун аз конкурс қабул кардан ба муассисаҳои таълимии давлатии таҳсилоти миёна ва олии касбӣ ва дар давраи таҳсил дар ин муассисаҳо гирифтани стипендияи зиёдтаре, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст (Қонуни ҚТ аз 03.01.2024 [№ 2039](#));

5) аз ҷои кор гирифтани рухсатии иловагии ройгон ба мӯҳлати се ҳафта (маъҷубони ҷанг то чор ҳафта) (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

6) дар навбати аввал (барои маъҷубони ҷанг бенавбат) таъмир намудани манзили истиқоматӣ;

7) гирифтани ёрдампули барои корношоямии муваққатӣ дар натиҷаи бемории умумӣ то се моҳ паи ҳам ё то чор моҳ, паи ҳам дар як соли тақвимӣ (маъҷубони ҷанг мувофиқан чор ва панҷ моҳ);

8) гирифтани ёрдампулӣ барои корношоямии муваққатӣ дар ҳаҷми 100 фоиз, новобаста аз собиқаи меҳнатӣ;

9) дар навбати аввал таъмин шудан бо сӯзишворӣ.

Ба иштирокчиёни ҷанг, ки дар натиҷаи бемориҳои умумӣ, иллати меҳнатӣ ва дигар сабабҳо (ба истиснои шахсоне, ки маъҷубиашон дар натиҷаи аъмоли ғайриқонунӣ ба амал омадааст) маъҷуб шудаанд, ҳуқуқи кафолатҳо ва ҷуброноти маъҷубони ҷанг, мувофиқи гурӯҳи муқаррашудаи маъҷубӣ, бидуни ташхиси иловагии экспертии тиббӣ дода мешавад.

Моддаи 26. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии маъҷубони ҷанг

Ба маъюбони ҷанг (моддаи 17) илова бар тадбирҳои ҳимояи ҳуқуқиву иҷтимоии дар моддаи 24-25-уми ҳамин Қонун пешбинишуда ҳуқуқҳои зерин дода мешаванд:

1) бенавбат дар муассисаҳои давлатии табобатии статсионарӣ хобидан (барҳам додани шифохонаи маъюбони ҷанг мумкин нест);

2) ба онҳо мутобиқи хоҳишашон ба ҷои роҳат, барои табобати санаторияву курортӣ дар ду сол як бор додани ҷубронпули аз рӯи тартибу андозае, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#));

3) гирифтани варақаи беморӣ (ба маъюбони гурӯҳи 1-2) дар сурати нокифоя будани рухсатии навбатӣ ва иловагӣ барои табобат ва рафтуомади курорт барои чанд рӯзе, ки лозим бошад. Зимнан ёрдампулӣ, сарфи назар аз он ки роҳат аз ҳисоби ки дода шудааст, пардохта мешавад (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#));

4) бенавбат гирифтани масолеҳи сохтмони барои сохтмони манзили шахсӣ ва таъмири асосии хонае, ки дар он истиқомат мекунанд;

5) таъмири асосии хонаҳои хусуси аз ҳисоби буҷети маҳаллӣ ба тартибе, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян кардааст;

6) ройгон сафар кардан, аз ҷумла барои шахсе, ки маъюби гурӯҳи 1-умро ҳамроҳӣ мекунад, дар тамоми навъҳои нақлиёти шахрии мусофиркаш бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истисноии таксӣ) ва дар нақлиёти автомобилии истифодаи умумӣ (ба ғайр аз таксӣ) дар деҳот дар ҳудуди ноҳияи маъмурии ҷои истиқомат, инчунин ҳаракати наздишаҳрӣ (Қонун аз 17.12.2020 № [1741](#));

7) дар як сол як бор ройгон сафар кардан (рафтани омадан) тавассути нақлиёти роҳи оҳан, нақлиёти ҳавоӣ ё автомобилии байнишаҳрӣ. Ба шахсе, ки маъюби гурӯҳи 1-умро дар сафар ҳамроҳӣ мекунад (на зиёдтар аз як ҳамроҳикунанда) нархи раҳкироии навъҳои номбаршудаи нақлиёт 50 фоиз арзон карда мешавад. Зимнан, маъюбони гурӯҳи 3-юм-дар як сол як бор аз раҳкироии 50 фоиз арзоншудаи (рафтани омадан) бо нақлиёти роҳи оҳан, ҳавоӣ ва нақлиёти автомобилии байнишаҳрӣ истифода мебаранд (Қонун аз 17.12.2020 № [1741](#));

Ба маъюбони Ҷанги Бузурги Ватанӣ аз рӯи тартибу мўҳлате, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян кардааст, бо пешниҳоди муоинаи тиббӣ ройгон (бидуни ҳуқуқи фурўхтан) автомобили сабукрави дасти идорашаванда ба муддати ҳафт сол ё ин ки мотоколяска ба муддати истифодаи панҷсола дода шуда, ҳароҷоти хариди бензин, қисмҳои эҳтиётӣ, инчунин ҳароҷоти тармиму хизматрасонии техникашон пардохта мешавад. Зимнан ба маъюбоне, ки аз рӯи муоинаи тиббӣ барои ройгон мошин ё мотоколяска гирифтаанд ҳуқуқ доранд онро нагирифтаанд, ҳар сол ҷубронпулии ҳароҷот барои истифодаи нақлиёт пардохта мешавад (Қонун аз 17.12.2020 № [1741](#)).

Моддаи 27. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии собиқадорони амалиётҳои ҷангӣ дар ҳудуди давлатҳои дигар

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#), 03.01.2024 № [2039](#))

Собиқадорони амалиёти ҷангӣ дар ҳудуди давлатҳои дигар ба ғайр аз тадбирҳои ҳифзи ҳуқуқӣ ва иҷтимоӣ, ки дар моддаи 24-уми ҳамин Қонун пешбинӣ шудаанд, аз кафолату ҷуброноти зерин истифода мебаранд (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#), аз 03.01.2024 № [2039](#)):

а) кафолату ҷуброноти дар моддаи 25-уми ҳамин Қонун зикршуда, ба истиснои зербандҳои 2), 3), 4)-ум ва 10)-уми банди "а" ва зербандҳои 3, 7-уми банди "б" - шахсоне, ки дар сарсатрҳои "а", "б", "в"-и моддаи 16-уми ҳамин Қонун зикр шудаанд, истифода мебаранд. Зимнан категорияи шахсони мазкур хизмати коммуналӣ (ба истиснои пардохти қувваи барқ ва гази табиӣ), пули хизмати алоқаро 50 фоиз кам месупоранд, барояшон бенавбат телефони хона гузаронида мешавад. Бар замми он, категорияи шахсони номбаршуда, ки садама дидаанд ва ярадору иллатнок шудаанд, ҳақдоранд дар ду сол як бор (рафтани омадан) дар нақлиёти роҳи оҳан, ҳавоӣ ё нақлиёти автомобилӣ байнишаҳрӣ ройгон сафар кунанд, ё бо хоҳиши худ дар як сол як бор дар нақлиёти зикршуда бо пардохтани 50 фоизи ҳаққи роҳкиро сафар кунанд (Қонуни ҚТ аз 1.02.1996 № [223](#), аз 28.02.2004 № [9](#), аз 12.01.2010 № [594](#), аз 17.12.2020 № [1741](#));

б) дар моддаи 25-уми Қонуни мазкур зикршуда ба истиснои зербандҳои 1), 2), 3), 4)-ум ва 10)-уми банди "а" ва зербандҳои 3, 7, 9-уми банди "б" онҳое, ки дар сарсатрҳои "г" ва "д"-и моддаи 16-уми ҳамин Қонун зикр шудаанд (Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № [594](#), аз 23.12.21 № [1843](#));

в) дар моддаи 25-уми ҳамин Қонун зикршуда, ба истиснои зербандҳои 1), 2), 3), 4), 6), 7), 8) ва 10)-уми банди "а" ва зербандҳои 2, 3, 6, 7, 8-уми банди "б" - онҳое ки дар сарсатри "е"-и моддаи 16-уми ҳамин Қонун зикр шудаанд (Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № [594](#)).

Моддаи 28. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии коркунони ташкилотҳои махсуси Комиссариатҳои халқӣ ва идораҳои собиқ ИҶШС

Коркунони ташкилотҳои махсуси Комиссариати халқии роҳҳо, Комиссариати халқии алоқа, ҳайати шинокунандагони киштиҳои шикорӣ ва боркашон ва ҳайати парвозу боркашонии Комиссариати халқии саноати моҳии собиқ ИҶШС, флотҳои баҳрию дарёӣ, ҳайати парвозкунандагону боркашонии авиатсияи Саридораи роҳҳои Баҳри Шимолӣ (Главсевморпуть), ки дар давраи Ҷанги Бузурги Ватанӣ ба ҳолати шахсони ба ҳайати Армияи Сурх дохилбуда гузаронида шуда, ба манфиати армияи амалкунанда ва флот супоришхоро дар ҳудуди сарҳадҳои ақибгоҳии фронтҳои амалкунанда, минтақаҳои оперативии флотҳо иҷро менамуданд, аъзоёни экипажҳои киштиҳои флоти боркашон, ки дар аввалҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ дар бандарҳои дигар

давлатҳо боздошта шудаанд, ҳамчунин шахсони дар сарсатрҳои "в" ва "г"-и моддаи 15-уми ҳамин Қонун зикршуда илова бар тадбирҳои ҳифзи иҷтимоӣ, ки дар моддаи 24-уми ҳамин Қонун пешбинӣ шудаанд, аз ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти зерини давлатӣ истифода мебаранд:

1) гирифтани қарзи бефоизи яккарата аз муассисаҳои бонки давлатӣ барои харидани (сохтани) хонаи хусусии истиқоматӣ, боғсаро ва ободонии қитъаи замини боғӣ;

2) ройгон гирифтани қитъаҳои замин дар ҳаҷме, ки қонунгузори барои сохтмони манзили истиқоматӣ, хоҷагии боғдорию полизӣ ва деҳқонӣ муайян кардаанд (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

3) дар навбати аввал гузаронидани телефони хона;

4) аз рӯи нусхаҳои духтурон ройгон гирифтани доруҳо дар ҳудуди меъёре, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст ва ройгон ва дар навбати аввал сохтану таъмир кардани дандонҳои сунъӣ (ба истиснои дандонҳои сунъие, ки аз металлҳои қиматбаҳо сохта мешаванд) дар дармонгоҳҳои маҳалли истиқомат (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

5) гирифтани рухсатии иловагии ройгон соле ба муддати то сеҳафта (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

6) ройгон сафар кардан бо тамоми навъҳои нақлиёти мусофиркаши шаҳр ва нақлиёти мусофиркаши наздишаҳрӣ бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истиснои таксӣ) ва нақлиёти автомобилҳои истифодаи умумӣ бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истиснои таксӣ) дар деҳот дар ҳудуди ноҳияи маъмурии ҷои истиқомат, инчунин дар нақлиёти роҳи оҳани наздишаҳрӣ ва автобусҳои хати ҳаракати наздишаҳрӣ (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

7) озод будан аз пардохти хонапулӣ, хизмати коммуналӣ (ба истиснои пардохти қувваи барқ ва гази табиӣ) ва хизмати алоқа (Қонуни ҶТ аз 28.02.2004 [№ 9](#)).

Моддаи 29. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии шаҳрвандоне, ки дар давраи муҳосираи шаҳри Ленинград (аз 8 сентябри соли 1941 то 27 январи соли 1944) дар корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳои шаҳр кор карда, бо медали "Барои мудофияи Ленинград" ё нишони "Ба сокини Ленингради дар муҳосирабуда" мукофотонида шудаанд

Шаҳрвандоне, ки дар давраи муҳосираи шаҳри Ленинград (аз 8 сентябри соли 1941 то 27 январи соли 1944) дар корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳои шаҳр кор карда, бо медали "Барои мудофияи Ленинград" ё нишони "Ба сокини Ленингради дар муҳосирабуда" мукофотонида шудаанд, илова бар тадбирҳои ҳифзи ҳуқуқӣ ва иҷтимоӣ, ки дар моддаи 24-уми ҳамин Қонун пешбинӣ шудаанд, аз ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти зерини давлатӣ истифода мебаранд:

1) гирифтани қарзи бефоизи яккарата аз муассисаҳои бонки давлаи барои харидани (сохтани) хонаи хусусии истиқоматӣ, хоҷагии боғдорӣ ё деҳқонӣ;

2) дар навбати аввал ройгон ва бенавбат гирифтани манзили истиқоматӣ дар хонаҳои мансуби фонди манзилии давлатӣ, мунисипалӣ ва идоравӣ барои шахсоне, ки муҳтоҷи беҳтар кардани шароити манзили мебошанд, дар навбати аввал таъмир намудани манзилҳои истиқоматиҳои онҳо (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

3) бенавбат гузаронидани телефони хона;

4) ройгон гирифтани қитъаҳои замин дар ҳаҷме, ки қонунгузорӣ барои сохтмони манзили истиқоматиҳои шахсӣ, хоҷагии боғдорию полизӣ муайян кардааст (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

5) ройгон гирифтани доруҳо аз рӯи нусхаи духтурон дар ҳудуди меъёре ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

6) ройгон сохтану таъмир кардани дандонҳои сунъӣ (ба истиснои дандонҳои сунъие, ки аз металлҳои қиматбаҳо сохта шудаанд), ва таъмин намудан бо дигар навъҳои дандонҳои сунъӣ ва маснуоти ортопедӣ (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

7) гирифтани рухсати иловагии ройгон ба мӯҳлати то се ҳафта дар як сол (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

8) аз ҷои қор таъмин шудан бо роҳхат ба шифохонаҳо, дармонгоҳҳо, хонаҳои истироҳат бо нархи арзон ва қасони қорнақунанда аз тарафи мақомоти нафақа бо роҳхатҳои ройгон таъмин карда мешаванд (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

9) ройгон таъмин шудан бо роҳхатҳо аз рӯи муоинаи тиббӣ барои табобати санаторию курортӣ дар давраи аз октябр то апрел (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

10) ройгон сафар кардан дар тамоми навъҳои нақлиёти мусофиркашӣ шахрӣ ва наздишаҳрӣ бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истиснои таксӣ) ва нақлиёти автомобилии истифодаи умумӣ (ғайр аз таксӣ) дар деҳот дар ҳудуди ноҳияи маъмурии ҷои истиқомат, инчунин дар нақлиёти роҳи оҳани байнишаҳрӣ ва автобусҳои хати ҳаракати наздишаҳрӣ (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

11) ройгон сафар кардан дар ду сол як бор (рафтани омадан) дар нақлиёти роҳи оҳан, ҳавоӣ ё нақлиёти автомобилии байнишаҳрӣ ё ин ки дар як сол як бор сафар кардан ба навъҳои нақлиёти номбаршуда бо 50 фоиз кам кардани роҳқиро (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

12) озод будан аз пардохти хонапулӣ. Зимнан пули масоҳати иловагии манзили истиқоматӣ (то 15 метри мураббаъ) дар ҳаҷми яккарата пардохта мешавад;

13) озод будан аз пардохти музди хизмати посбонии ғайриидоравӣ, хизмати коммуналӣ ва хизмати алоқа. Зимнан шахсоне, ки хонаҳояшон маркази гармидиҳанда надорад, - аз пардохти пули

сўзишворӣ, ки дар ҳудуди меъёрҳои барои фурӯш ба аҳоли муқаррар карда шудаанд ва хизмати нақлиётӣ барои овардани ин сўзишворӣ.

Моддаи 30. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии шахсоне, ки солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ дар объектҳои ҳарбии ҳудуди сарҳади ақибгоҳии фронтҳои амалкунанда кор мекарданд

Шахсоне, ки дар объектҳои мудофияи зиддиҳавоӣ, мудофияи зиддиҳавоии маҳаллӣ, сохтмони иншоотҳои мудофиявӣ, базаҳои баҳрӣ, аэродромҳо ва дигар объектҳои ҳарбии ҳудуди сарҳади ақибгоҳии фронтҳои амалкунанда, дар минтақаҳои наздифронтӣ роҳи оҳан ва автомобилгард, дар шифохонаҳои сайёр (эвакуасионӣ), ва поездҳои санитарӣ дар давраи Ҷанги Бузурги Ватанӣ кор кардаанд, илова бар тадбирҳои ҳифзи ҳуқуқӣ ва иҷтимоӣ, ки моддаи 21-уми ҳафим Қонун пешбинӣ намудааст аз ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии зерин истифода мебаранд:

1) гирифтани қарзи яққаратаи бефоизи муассисаҳои бонки давлатӣ барои харидани (сохтани) хонаи истиқоматии хусусӣ, боғсарой ва ободонии қитъаи замини боғ аз рӯи тартиб ва ҳаҷме, ки қонунгузорӣ муқаррар кардааст;

2) ройгон гирифтани қитъаҳои замин дар ҳаҷме, ки қонунгузорӣ барои сохтмони манзили хусусӣ ва ташкили хоҷагии деҳқонӣ муайян кардааст (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

3) 50 фоиз кам кардани нархи доруҳои аз рӯи нусхаи духтурон гирифташаванда дар ҳудуди меъёрҳое, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст;

4) гирифтани рухсатии иловагии ройгон ба мўҳлати то се ҳафта дар як сол (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

5) ройгон сафар кардан дар тамоми навъҳои нақлиёти мусофиркаши шаҳрӣ ва нақлиёти мусофиркаши наздишаҳрӣ (ба ғайр аз таксӣ) ва нақлиёти автомобилии истифодаи умумӣ дар деҳот бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истиснои таксӣ) дар ҳудуди ноҳияи маъмурии ҷои истиқоматӣ, инчунин дар нақлиёти роҳи оҳани наздишаҳрӣ ва автобусҳои хатти ҳаракати наздишаҳрӣ (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

6) озод будан аз пардохти пули манзил, хизмати коммуналӣ (ба истиснои пардохти қувваи барқ ва гази табиӣ), пардохти пули хизмати алоқа (Қонуни ҚТ аз 28.02.2004 [№ 9](#));

7) касонеро, ки дар натиҷаи бемории умумӣ маъюби гурӯҳи I ва II шудаанд, аз манзили хизмати ишғолкардашон бидуни барояшон беподош додани иқоматгоҳи дигар хорич намудан мумкин нест.

Моддаи 31. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии шахсоне, ки аз 22 июни соли 1941 то 3 сентябри соли 1945 на камтар аз шаш моҳ дар хизмати ҳарбӣ, хизмати мақомоти корҳои дохилӣ ва амнияти давлатӣ будаанд (ба ғайр аз шахсони дар ҳайати армияи амалкунанда буда ё барои хизмати бенақсонӣ ҳарбии солҳои

Ҷанги Бузурги Ватанӣ дар ақибгоҳ бо ордену медалҳои ИҶШС мукофотнидашуда)

Шахсоне, ки аз 22 июни соли 1941 то 3 сентябри соли 1945 камаш 6 моҳ дар хизмати ҳарбӣ, хизмати мақомоти корҳои дохилӣ ва амнияти давлатӣ будаанд (ғайр аз шахсони дар ҳайати армияи амалкунанда буда ё, барои хизмати бенақсонӣ ҳарбӣ дар ақибгоҳ, солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ бо ордену медалҳои ИҶШС мукофотонида шудаанд), ба ғайр аз тадбирҳои ҳимояи ҳуқуқию иҷтимоӣ, ки моддаи 24-уми ҳамина Қонун пешбини кардааст, аз ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти зайли давлатӣ истифода мебаранд:

1) гирифтани кредитҳои яқдафъагии бефоизи муассисаҳои бонки давлатӣ барои харидани (сохтани) манзил, хонаи истиқомати шахсӣ, боғсарой, ободонии қитъаи замини боғ, ташкили хоҷагии ёрирасон ва деҳқонӣ ба тартибе, ки қонунгузорӣ муқаррар кардааст;

2) маъюбони гурӯҳҳои I ва II аз хонаҳои хизматӣ, ки дар он зиндагӣ мекунанд, бе додани дигар манзили ройгон кӯчонда шуда наметавонанд (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

3) гирифтани рухсатии иловагии ройгон ба мӯҳлати то се ҳафта дар як сол (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

4) рафтуоии ройгон дар ҳамаи навъҳои нақлиёти мусофиркаши шаҳрӣ бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истисноии таксӣ), инчунин 50 фоиз кам кардани музди рафту омад бо нақлиёти мусофиркаши наздишаҳрӣ ва нақлиёти автомобилӣ истифодаи умумӣ дар деҳот дар ҳудуди ноҳияи маъмурии ҷои истиқомат (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#)).

Моддаи 32. Ҳуқуқу кафолатҳо ва ҷуброноти шахсоне, ки дар давраи Ҷанги Бузурги Ватанӣ на камтар аз шаш моҳ дар ақибгоҳ кор кардаанд, ба истисноии замони кор дар маҳалҳои муваққатан истилошудаи ИҶШС, ё барои меҳнати фидокоронаи солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ дар ақибгоҳ бо ордену медалҳо мукофотонида шудаанд

Шахсоне, ки дар давраи Ҷанги Бузурги Ватанӣ камаш шаш моҳ дар ақибгоҳ кор кардаанд, ба истисноии замони кор кардан дар маҳалҳои муваққатан истилошудаи ИҶШС ё барои меҳнати фидокоронаи солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ дар ақибгоҳ бо ордену медалҳои ИҶШС мукофотонида шудаанд, бар замми тадбирҳои ҳимояи ҳуқуқию иҷтимоии дар моддаи 24 Қонуни мазкур пешбинишуда аз ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии дар моддаҳои 25, 26 ва банди 2 моддаи 31 Қонуни мазкур пешбинишуда истифода мебаранд (Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 [№ 594](#)).

Моддаи 33. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти собиқ асирони ноболиғи конслагерҳои фашистӣ

Асирони собиқ ноболиғи лагерҳои консентратсионӣ, гетто ва дигар ҷойҳои нигоҳдории маҷбурӣ, ки фашистон ва иттифоқчиёни онҳо дар давраи Ҷанги Бузурги Ватанӣ ташкил карда буданд, бар замми ҳимояи

ҳуқуқӣ ва иҷтимоии дар моддаи 24-уми ҳамин Қонун пешбинишуда, аз ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии зайл истифода мебаранд:

1) гирифтани қарзи бефоиз аз муассисаҳои бонки давлатӣ барои харидани (сохтани) манзил, хонаи истиқомати шахсӣ, боғсарой, ободонии қитъаи боғ, ташкили хоҷагии ёрирасон ё деҳқонӣ ба тартибе, ки қонунгузорӣ муқаррар кардааст;

2) озод будан аз пардохти пули манзил, хизмати коммуналӣ (ба истиснои пардохти қувваи барқ ва гази табиӣ) ва хизмати алоқа, касоне, ки дар хонаҳои маркази гармидиҳанда нашошта сукунатдоранд, аз пули сӯзишворӣ дар ҳудуди меъёрҳои, ки барои фурӯш ба аҳоли муқаррар шудааст (Қонуни ҚТ аз 28.02.2004 [№ 9](#));

3) дар навбати аввал гузаронидани телефони хона;

4) 50 фоиз кам кардани пардохти пули доруҳои аз рӯи нусхаи (ресепти) духтур харидашаванда дар ҳудуди меъёрҳои, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудааст, ҳамчунин пардохти пули сохтан ва таъмир кардани протезҳои дандон (ба истиснои протезҳо аз маъданҳои қиматбаҳо) ва дигар ёри протезию ортопедӣ аз рӯи нишондоди тиббӣ;

5) гирифтани рухсатии ройгон ба муддати то се ҳафта дар як сол (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

6) соле як маротиба 50 фоиз кам кардани нархи рафтуомад дар нақлиёти роҳи оҳан, нақлиёти ҳавоӣ ё нақлиёти автомобилӣ байнишаҳрӣ ва ё бо хоҳиши худ дар ду сол як маротиба дар нақлиёти фавқуззир ройгон рафтуомад кардан (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

7) ройгон рафтуомад кардан дар тамоми навъҳои нақлиёти мусофиркаши шаҳрӣ ва нақлиёти мусофиркаши наздишаҳрӣ бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истиснои таксӣ) ва нақлиёти автомобилӣ истифодаи умумӣ (ба ғайр аз таксӣ) дар деҳот дар ҳудуди ноҳияи маъмурии ҷои истиқомат, инчунин дар нақлиёти роҳи оҳани наздишаҳрӣ ва автобусҳои хатти ҳаракати наздишаҳрӣ (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#)).

ФАСЛИ V. ҲУҚУҚ ВА КАФОЛАТУ ҶУБРОНОТИ ДАВЛАТИИ ШАХСОНЕ, КИ БАРОИ ХИЗМАТҶОИ ШОЁН БО ОРДЕНУ МЕДАЛҶО МУКОФОТОНИДА ШУДААҶД

Моддаи 34. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти Қаҳрамонҳои Иттиҳоди Шӯравӣ ва ашхоси бо се дараҷаи ордени "Шараф" мукофотонидашуда

Қаҳрамонҳои Иттиҳоди Шӯравӣ ва ашхоси бо се дараҷаи ордени "Шараф" мукофотонидашуда илова ба тадбирҳои ҳимояи ҳуқуқӣ ва иҷтимоие, ки дар моддаи 24, зербандҳои 2), 3), 4), 5), 6), 7), 9)-уми банди "а" ва зербандҳои 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9-уми банди "б"-и моддаи 25, сарсатрҳои 1, 3, 4, 5-уми қисми якуми моддаи 26-уми ҳамин Қонун пешбинӣ шудаанд, аз ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии зайл истифода мебаранд (Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 [№ 594](#));

1) таъини нафақа барои хизматҳои шоён;

2) соли як маротиба рафтуомади ройгон бо нақлиёти роҳи оҳан (вагони купейдор), нақлиёти ҳавойӣ ӯ автомобилӣ байнишаҳрӣ (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

3) озод будан аз пардохти ҳамаи андозу боҷу хироҷ;

4) соли як маротиба аз ҷои кор ва барои шахсоне, ки кор намекунанд, аз ҷониби мақомоти нафақа таъмин шудан бо роҳхати ройгон барои муолиҷаи санаторию курорти мутобиқи ҳулосаи муассисаи тиббӣ (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#), аз 23.12.21 [№ 1843](#));

5) додани масоҳати иловагии истиқомат дар биноҳои фонди манзили давлатӣ, мунисипалӣ ӯ идоравӣ то 20 метри мураббаъ.

Бо қарори мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии ҷои таваллуди Қаҳрамони Иттиҳоди Шӯравӣ ва шахси бо се дараҷаи ордени "Шараф" мукофотонидашуда хотираи онҳо бо гузоштани номашон ба кӯчаю майдонҳо, гулгаштҳо, мактабу маҳалҳои аҳолинишин, объектҳои физикию географӣ ӯ бо тадбирҳои дигари дар қонунгузорӣ пешбинигардида абади гардонида мешавад (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 [№ 1843](#)).

Моддаи 35. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии Қаҳрамонҳои Меҳнати Сотсиалистӣ ва ашхоси бо се дараҷаи ордени "Шарафи Меҳнатӣ" мукофотонидашуда

Қаҳрамонҳои Меҳнати Сотсиалистӣ ва ашхоси бо се дараҷаи ордени "Шарафи Меҳнати" мукофотонидашуда илова ба ҳимояи ҳуқуқию иҷтимоие, ки дар моддаи 24, зербандҳои 1), 2), 3), 4), 5), 6), 9)-уми банди "а", зербандҳои 2, 3, 4, 5, 8-уми банди "б"-и моддаи 25, сарсатрҳои 1, 3, 4, 5-уми қисми якуми моддаи 26 ва бандҳои 1, 2, 3-уми қисми якуми моддаи 34-уми ҳамин Қонун пешбинӣ шудааст, ба ройгон гирифтани масоҳати иловагии манзили истиқоматӣ то 15 метри мураббаъ ҳақ доранд (Қонуни ҶТ аз 12.01.2010 [№ 594](#), аз 17.12.2020 [№ 1741](#)).

Моддаи 36. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти шахсоне, ки бо се дараҷаи ордени "Барои хизмати Ватан дар Қувваҳои Мусаллаҳи ИҶШС" мукофотонда шудаанд

Шахсони бо се дараҷаи ордени "Барои хизмати Ватан дар Қувваҳои Мусаллаҳи ИҶШС" мукофотонидашуда бар замми тадбирҳои ҳимояи ҳуқуқӣ ва иҷтимоии дар моддаи 24, зербандҳои 1), 2), 5), 9)-уми банди "а", зербандҳои 2, 4, 5, 7-уми банди "б"-и моддаи 25, банди 3-уми қисми якуми моддаи 34-уми ҳамин Қонун пешбинишуда ҳақ доранд, ки соли як маротиба бо нақлиёти роҳи оҳан (вагони купейдор) ройгон рафту омад кунанд ва хароҷоти хизмати комуналиро дар ҳаҷми 50 фоиз кам мепардозанд (Қонуни ҶТ аз 1.02.1996 [№ 223](#), аз 12.01.2010 [№ 594](#), аз 17.12.2020 [№ 1741](#)).

ФАСЛИ VI. ҲУҚУҚ ВА КАФОЛАТУ ҶУБРОНОТИ ДАВЛАТИИ СОБИҚАДОРНИ ХИЗМАТИ ҲАРБӢ, МЕҲНАТ ВА МАҚОМОТИ ҲИФЗИ ҲУҚУҚ СОБИҚАДОРОН - ШАҲРВАНДОНИ ДАВЛАТҲОИ ДИГАР

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Моддаи 37. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти собиқадорони хизмати ҷарбӣ

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Собиқадорони хизмати ҷарбӣ (моддаи 19) бар замми тадбирҳои ҳимояи ҳуқуқию иҷтимоие, ки дар моддаи 24-уми ҳамин Қонун ва санадҳои қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи статуси хизматчиёни ҷарбе пешбинӣ шудааст, аз ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии зайл истифода мебаранд (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#)):

1) озод будан аз пардохти андозҳо (кам кардани маблағи андозҳо) дар ҳолатҳои, ки қонунгузорӣ муайян месозад;

2) дар навбати аввал таъмин шудан бо манзили ройгон дар иморатҳои фонди манзилии давлатӣ, мунисипалӣ ва идоравӣ. Зимнан аз манзил хориҷ кардани хизматчиёни ҷарбии аз хизмати ҷарбӣ ҷавобшуда бидуни барояшон додани манзили дигар манъ аст (Қонун аз 17.12.2020 № [1741](#));

3) гирифтани масоҳати иловагии истиқоматӣ то 9 метри мураббаъ (барои ҳайати афсарони олирутба);

4) 50 фоиз кам кардани пули пардохти манзил ва хизмати коммуналӣ (ба истиснои пардохти қувваи барқ ва гази табиӣ) (Қонуни ҚТ аз 28.02.2004 № [9](#));

5) таъмини муолиҷаи санитарию курортӣ аз ҳисоби Вазорати мудофияи Ҷумҳурии Тоҷикистон. Дар ин сурат шахсоне, ки аз Вазорати мудофияи Ҷумҳурии Тоҷикистон роҳхат мегиранд, як ҳиссаи арзиши роҳхатро мувофиқи тартиб ва андозаи муқарраркардаи қонун мепардозанд;

6) озод намудан аз пардохти пули рафтуомад дар ҳамаи навъҳои нақлиёти мусофиркаши шахрӣ ва наздишахрӣ бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истиснои таксӣ) ва нақлиёти автомобилии истифодаи умумӣ (ғайр аз таксӣ) дар деҳот (Қонун аз 17.12.2020 № [1741](#)).

Ба собиқадорони дорои унвони генерал ҳангоми фиристода шуданашон барои хизматрасонии тиббӣ ва муолиҷаи санаторию курортӣ ба муассисаҳои тиббии ҷарбӣ, санаторияву истироҳатгоҳҳо мутобиқи роҳхатҳои, ки муассисаҳои тиббии ҷарбӣ медиҳанд, ҳуқуқ дода мешавад, ки дар асоси ҳулосаи муассисаҳои марбутаи тиббии ҷарбии Вазорати мудофияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби маблағи идораи дахлдор барои муолиҷаи статсионари рафта оянд (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Моддаи 38. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии собиқадорони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Собиқадорони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ бар замми тадбирҳои ҳимояи ҳуқуқии иҷтимоие, ки дар моддаи 24-уми ҳамин Қонун, санадҳои қонунгузорӣ оид ба статуси шахсони ҳайати қаторӣ ва роҳбарии мақомоти корҳои дохилӣ, шахсони дорои унвони махсуси мақомоти

гумрук, мақомоти назорати маводи нашъаовар, мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия, судяҳо ва кормандони прокурорию тафтишоти мақомоти прокуратура аз ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии зайл истифода мебаранд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#), аз 24.12.2022 № [1939](#), аз 03.01.2024 № [2039](#)):

1) таъин кардани нафақа, пардохтани замимапулӣ ва иловапулӣ ба нафақа мутобиқи [Қонун](#) "Дар бораи таъмини нафақаи хизматчиёни ҳарбӣ";

2) ҳисоб кардани вақти хизмат (собиқаи хизмат) ба собиқаи меҳнат (як бар як);

3) озод кардан аз пардохти пули рафтуомад дар тамоми навъҳои нақлиёти мусофиркаши шахрӣ ва наздишаҳрӣ бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истиснои таксӣ) ва дар нақлиёти автомобилии истифодаи умум бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истиснои таксӣ) дар деҳот (Қонуни ҶТ аз 17.12.2020 № [1741](#));

4) дар навбати аввал гирифтани хона, аз ҷумла масоҳати иловагии манзил то 9 метри мураббаъ (масоҳати иловагӣ ба шарте дода мешавад, ки унвон, дараҷа (рутба) ба унвони генерал-майор ва унвони аз он болотар, мутобиқ бошад);

5) 50 фоиз кам кардани пардохти пули манзил, хизмати коммуналӣ (ба истиснои пардохти қувваи барқ ва гази табиӣ) (Қонуни ҶТ аз 28.02.2004 № [9](#)).

Моддаи 39. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии собиқадорони меҳнат

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Собиқадорони меҳнат ҳангоми ба нафақа баромадан бар зами тадбирҳои ҳимояи ҳуқуқию иҷтимоие, ки дар моддаи 24, банди 3-юми моддаи 38-уми ҳамин Қонун пешбинӣ шудаанд, аз ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии зайл истифода мебаранд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)):

1) гирифтани кўмаки моддӣ ё молиявӣ аз ҳисоби маблағи корхонаҳо;

2) гирифтани иловапулӣ ба нафақа;

3) барои онҳое, ки ба нафақаи пиронсолӣ баромадаанд, нигоҳ доштани собиқаи муттасили меҳнатӣ;

4) дар навбати аввал гирифтани манзил (дар ҳолатҳои пешбиникардаи Қонун).

Собиқадорони меҳнат вақти ба нафақа баромадан аз ҳуқуқи аъзои коллективи меҳатии корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳои, ки онҳо пеш аз нафақахӯр шудан дар он ҷо кор мекарданд, истифода мебаранд. Ҳуқуқи беҳбуди шароити манзилии онҳо ва иштироки онҳо дар хусусигардони ва саҳҳомикунони корхона, муассиса ва ташкилот боқи мемонад (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Моддаи 40. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии собиқадорон - шаҳрвандони давлатҳои дигар, ки муваққатан муқими Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошанд

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Собиқадорон - шаҳрвандони давлатҳои собиқ ИҶШС, шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бетабаа, ки муваққатан муқими Ҷумҳурии Тоҷикистон гаштаанд, аз ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти зерини давлатӣ истифода мебаранд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)):

а) собиқадорони ҷанг (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#));

аз рӯи варақаҳои доруhati духтурон ройгон гирифтани дорувор (дар ҳудуди меъёрҳои, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян месозад) (Қонун аз 17.12.2020 № [1741](#), аз 23.12.21 № [1843](#));

муолиҷаи ройгон дар муассисаҳои тиббии давлатӣ (Қонун аз 17.12.2020 № [1741](#));

б) собиқадорони ҳамаи категорияҳо (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)):

рафтуомади ройгон дар тамоми навъҳои нақлиёти мусофиркаши шаҳрӣ ва наздишаҳрӣ бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истнои таксӣ) ва дар нақлиёти автомобилии истифодаи умум дар деҳот (Қонун аз 17.12.2020 № [1741](#));

бенавбат истифода бурдан аз хизмати алоқа ва муассисаҳои варзишӣ солимгардонӣ ва маданияу маърифатӣ (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#));

бенавбат харидани билет ба ҳамаи навъҳои нақлиёт.

ФАСЛИ VII. ҲУҚУҚ ВА КАФОЛАТУ ҶУБРОНОТИ АЪЗОИ ОИЛАИ СОБИҚАДОРОН

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Моддаи 41. Шахсоне, ки аъзои оилаи собиқадорон доништа мешаванд

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Шахсони зайле, ки якҷоя бо оилаи собиқадор зиндагӣ мекунанд, аъзои оилаи ӯ доништа мешаванд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)):

а) волидайн (модар, падар);

б) ҳамсарон (шавҳар, зан);

в) фарзандони ба синни 18 нарасида ё калонтар аз ин син, агар онҳо дар муассисаҳои таълимии олий ё миёнаи касбӣ таҳсил намоянд;

г) бародарон, хоҳарон ва набераҳои ғайриқобили меҳнат, агар онҳо дар таъминоти собиқадор бошанд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#));

д) бобо, биби ё дигар ашхоси ғайриқобили меҳнат, ки дар таъминоти собиқадор мебошанд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Моддаи 42. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии аъзои оилаи собиқадор

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Аъзои оилаи собиқадор аз ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти зайли давлатӣ истифода мебаранд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)):

а) 50 фоиз кам кардани пардохти пули хизмати коммуналӣ (ба истиснои пардохти қувваи барқ ва гази табиӣ) барои аъзои оилаи собиқадор, ки дар сарсатри "а" моддаи 27, дар модаҳои 25, 26, 28, 29, 30, 33, 35 ва 36-уми ҳамин Қонун зикр шудаанд (Қонуни ҶТ аз 28.02.2004 № [9](#), аз 23.12.21 № [1843](#));

б) 50 фоиз кам кардани пардохти пули манзил барои аъзои оилаи собиқадор, ки дар модаҳои 26, 31, 35-уми Қонуни мазкур зикр шудаанд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#));

в) аз пардохтани пули хизмати коммуналӣ (ба истиснои пардохти қувваи барқ ва гази табиӣ) озод намудани аъзои оилаи собиқадор, ки дар моддаи 34-уми ҳамин Қонун зикр шудаанд (Қонуни ҶТ аз 28.02.2004 № [9](#), аз 23.12.21 № [1843](#)).

Моддаи 43. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти иловагии давлатии аъзои оилаҳои собиқадорони Ҷанги Бузурги Ватанӣ ва собиқадорони амалиёти ҷангӣ дар ҳудуди давлатҳои дигар, ки ҳалок шудаанд (фавтидаанд)

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))2039

Аъзои оилаҳои собиқадорони Ҷанги Бузурги Ватанӣ ва собиқадорони амалиёти Ҷангии дар ҳудуди давлатҳои дигар ҳалокшуда (фавтида), ки дар модаҳои 14, 16 ва 17-уми ҳамин Қонун зикр шудаанд, ба зами тадбирҳои ҳимояи ҳуқуқӣ ва иҷтимоии дар моддаи 42-юми Қонуни мазкур пешбинишуда аз ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти зайли давлатӣ истифода мебаранд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#), аз 03.01.2024 № [2039](#)):

1) таъини нафақа ба сабаби гум кардани саробон ва андозбандии имтиёзнок;

2) гирифтани ёрдампулӣ барои ғурондан дар ҳадди меъёре, ки қонунгузорӣ муқаррар кардааст;

3) ба моликияти оила додани автомобили сабукрав ё мотоколяскае, ки маъҷуб ройгон гирифта буд (Қонун аз 17.12.2020 № [1741](#));

4) дар навбати аввал бо манзил ройгон таъмин намудани ашхоси муҳтоҷи беҳбудии шароити манзил (Қонун аз 17.12.2020 № [1741](#));

5) кам кардани пули пардохти сӯзишворӣ (дар ҳаҷми 50 фоиз) дар ҳудуди меъёре, ки сокинони хонаҳои марказ гармӣ надошта мебаранд;

6) гирифтани кредити яққаратаи имтиёзноки муассисаҳои бонки барои харидани (сохтани) квартира, хонаи истиқоматӣ, боғсарой, ободонии қитъаҳои боғ, ташкили хоҷагии ёрирасон ё деҳқонӣ;

7) ҳуқуқи имтиёзноки дохилшавӣ ба кооперативҳои манзилӣ, сохтмони манзил, гаражҳо ва кооперативҳои дигар, ширкатҳои боғу полизӣ;

8) ройгон гирифтани қитъаи замин ба андозаи дар Қонун муайяншуда барои сохтмони манзил, ба роҳ мондани хоҷагии боғу полизӣ ё деҳқонӣ (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#));

9) норавоии аз хонаҳои истиқоматии хизматӣ баровардани оилаҳои собиқадорони ҳалокшуда (фавтида) бе ин ки ба онҳо хонаи дигари истиқоматӣ ройгон дода шавад (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#), аз 23.12.21 № [1843](#));

10) ройгон истифода кардан аз поликлиникаҳо ҳангоми ба нафақа баромадан, ки аъзои оила дар замони зинда будани собиқадори ҳалокшуда (фавтида) вобаста карда шуда буданд (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#), аз 23.12.21 № [1843](#));

11) дар асоси варақаҳои доруhati духтурон ба ҳадди меъёр ва тартиби муқарраркардаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз дору ройгон таъмин намудани волидайн, зани (шавҳари) собиқадори ҳалокшуда (фавтида) (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#), аз 23.12.21 № [1843](#));

12) ҳуқуқи имтиёзнok барои таъмин карда шудан бо роҳати санаторияҳо, профилакторияҳо, истироҳатгоҳҳо (дар сурати ҷоиз будани муолиҷаю истироҳат аз нигоҳи тиббӣ) аз охирин ҷои кори собиқадори ҳалокшуда (фавтида) (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#));

13) ройгон сафар кардани волидайн, зани (шавҳари) собиқадори ҳалокшуда (фавтида) дар тамоми навъҳои нақлиёти мусофиркаши шаҳрӣ, наздишаҳрӣ (ба ғайр аз такси) ва дар нақлиёти автомобилӣ истифодаи умумӣ деҳот бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истисноӣ таксӣ) дар ҳудуди ноҳияи маъмурии ҷои истиқомат, ҳамчунин дар нақлиёти роҳи оҳани хатти наздишаҳрӣ ва дар автобусҳои маршрутҳои наздишаҳрӣ (Қонун аз 17.12.2020 [№ 1741](#), аз 23.12.21 № [1843](#));

14) дар навбати яқум қабул кардани зани (шавҳари) собиқадори ҳалокшуда (фавтида) ба хона-интернатҳои пиронсолону маъҷубон, ба марказҳои хизматрасонии иҷтимоӣ, ҳамчунин бенавбат қабул намудани онҳо барои хизматрасонӣ аз тарафи шўъбаҳои кўмаки иҷтимоӣ дар хона (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#));

Ҳуқуқу кафолатҳо ва ҷуброноти давлатӣ ба волидайнани зани (шавҳари) дубора ақди никоҳ накарда, сарфи назар аз ин ки онҳо нонхўри собиқадори Ҷанги Бузурги Ватанӣ, собиқадори амалиёти ҷангӣ мебошанд ё не ва сарфи назар аз гирифтани ҳар навъи нафақа ва музди кор, ҳамчунин ба шахсони дар банди "и" моддаи 15-уми ҳамин Қонун зикршуда дода мешаванд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатӣ, ки барои аъзои оилаи собиқадорони ҳалокшудаи Ҷанги Бузурги Ватанӣ ва собиқадорони амалиёти Ҷангии ҳудуди давлатҳои дигар муқаррар карда шудаанд, ба аъзои оилаҳои хизматчиёни ҳарбӣ, шахсони ҳайати қаторӣ ва ҳайати роҳбарии мақомоти корҳои дохилӣ ва амнияти давлатӣ, шахсони дорои унвони махсуси мақомоти гумрук, мақомоти

назорати маводи нашъаовар, мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия, судяҳо ва кормандони прокуратураю тафтишоти мақомоти прокуратура, ки ҳангоми иҷрои хизмати ҳарбӣ ё вазифаҳои хизматӣ, ё дар асири ва ё мутобиқи тартиби муқарраркардаи Қонун дар минтақаҳои амалиёти ҷанги беному нишон гумашта доништа шудаанд, татбиқ мегарданд (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#), аз 24.12.2022 № [1939](#), аз 03.01.2024 № [2039](#)).

ФАСЛИ VIII. ҚОИДАҲОИ НИҲОӢ

Моддаи 44. Боздоштани ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии собиқадор ва аъзои оилаи вай

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Дар сурати ба маҳрумӣ аз озоди маҳкум шудани собиқадор ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии пешбининамудаи ҳамин Қонун дар давраи адо кардани ҷазои таъиннамудаи суд боздошта мешаванд (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Мақоме, ки ба собиқадор замираварақаи шаҳодатнома ро дар бораи истифодаи ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии пешбиникардаи Қонуни мазкур додааст, варақаи мазкурро бекор мекунад (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти марбути давлатӣ баъд аз адои ҷазо дар асоси дархости он муассисаи иҷрооти меҳнатӣ, ки собиқадор дар он ҷо мӯҳлати ҷазоро сипарӣ мекунад, аз нав барқарор карда мешавад (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Масъалаи боздоштан ё барқарор намудани ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатӣ нисбати аъзои оилаи собиқадори ба маҳрумӣ аз озодӣ маҳкумшуда низ ба ҳамин тартиб ҳал мегардад (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Моддаи 45. Таъмини молиявии ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии собиқадорон ва аъзои оилаи онҳо

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Таъмини молиявии ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатие, ки Қонуни мазкур барои собиқадорон ва аъзои оилаи онҳо пешбинӣ намудааст, аз ҳисоби буҷети ҷумҳуриявӣ ба амал бароварда мешавад (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Хароҷоти ташкилотҳои нақлиёти мусофирбар барои ҳамлу нақли собиқадорон ва шахсон ба онҳо баробаркардашуда дар ҳудуди шаҳр, назди шаҳр ва ноҳия аз ҳисоби буҷети маҳаллӣ ҷуброн карда мешавад (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Хароҷот барои ҳамлу нақл дар нақлиёти роҳи оҳан, ҳавой ва дар хатсайри байнишаҳрии автомобилӣ аз ҳисоби буҷети ҷумҳуриявӣ ҷуброн карда мешавад.

Тартиби пӯшонидани хароҷот барои истифодаи ройгон аз хизматрасонии нақлиётро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд (Қонун аз 17.12.2020 № [1741](#)).

Моддаи 46. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Моддаи 47. Баҳсҳо аз рӯи масъалаҳои вобаста ба амали кардани ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии пешбиникардаи Қонуни мазкур

(Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#))

Баҳсҳо аз рӯи амали кардани ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатии пешбининамудаи Қонуни мазкур аз тариқи суд ҳал карда мешаванд (Қонуни ҶТ аз 23.12.21 № [1843](#)).

Амалҳои ғайриқонунии мақомот ва шахсони мансабдор оид ба амали намудани ҳуқуқ ва кафолату ҷуброноти давлатӣ низ ба ҳамин тартиб ҳал карда мешаванд.

Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе
7 апрели соли 1995 № 59

Э. РАҲМОНОВ